

Vägtrafikskador 2016

270

270 personer omkom i vägtrafikolyckor under 2016

2 347

2 347 personer skadades svårt i vägtrafikolyckor under 2016

76 %

205 av 270 omkomna, 76 %, var män

56 %

151 av 270 omkomna, 56 %, färdades i bil (dvs. personbil, buss eller lastbil)

12

12 av 270 omkomna var barn (under 18 år)

33 %

89 personer eller 33 % av de omkomna var 65 år eller äldre

2,7

2,7 personer per 100 000 invånare omkom i vägtrafikolyckor

22 %

33 av 152 omkomna förare av motorfordon, 22 %, var rattfulla eller grovt rattfulla

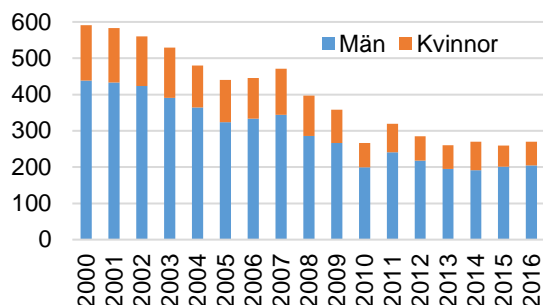
Statistikens omfattning

Statistiken om vägtrafikskador baseras på uppgifter som polisen rapporterar från olycksplatser. Polisen rapporterar från olyckor med personsador enligt Kungörelse (1965:561) om statistiska uppgifter angående vägtrafikolyckor. Uppgifter om alkoholhalt i blodet bland omkomna förare kommer från Rättsmedicinalverket.

Antal omkomna minskar inte längre

Under 2016 omkom 270 personer i vägtrafiken, mot 259 personer året innan. Av de 270 omkomna var 65 kvinnor och 205 män, dvs. 76 % var män. Antal omkomna i vägtrafikolyckor har nu legat runt 260 – 270 personer per år under fyra års tid (Figur 1). Om denna utveckling fortsätter kommer etappmålet om max 220 omkomna år 2020 inte att nås.

Förutom de som dödades i olyckor, omkom 31 personer i självmord i vägtrafiken under 2016.¹ Dessutom skadades 2 347 personer svårt och 16 316 personer skadades lindrigt under 2016, allt enligt polisens rapportering som är underlag för den officiella statistiken.

Figur 1: Antal omkomna i vägtrafiken. Per kön, åren 2000 – 2016.

Bilister största trafikantgruppen

Den största trafikantgruppen bland de omkomna var bilister (151 omkomna), följt av motorcyklister (36 omkomna) och gående (42 omkomna, Tabell 1). De allra flesta bilisterna som omkommer färdas i personbil. Under 2016 omkom en person i buss (en passagerare) och 12 personer i lastbil, sex i lätt lastbil och sex i tung lastbil (totalvikt över 3,5 ton).

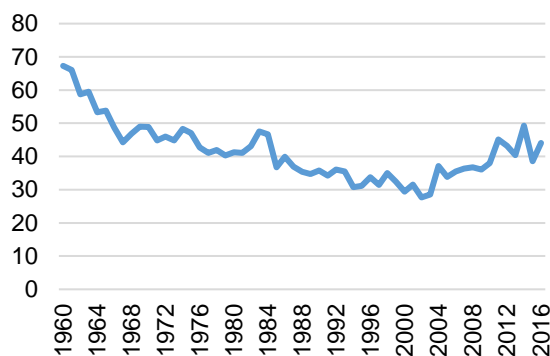
Tabell 1: Antal omkomna i vägtrafiken per trafikantgrupp. År 2016.

Trafikantgrupp	Antal omkomna 2016	Förändring mot föregående år, antal
Bilister	151	-8
Motorcyklister	36	-8
Mopedister	8	+3
Cyklister	22	+5
Gående	42	+14
Andra	11	+5
Samtliga	270	+11

¹ Från och med år 2010 exkluderas självmord från de omkomna i vägtrafikolyckor.

Sedan år 2000 har antal omkomna totalt minskat med 54 %. Omkomna har minskat i samtliga trafikantgrupper, mest bland bilister (-64 %) och minst bland motorcyklister (-8 %).

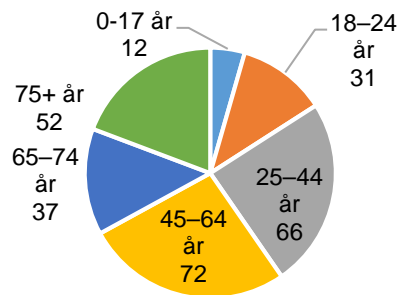
De som inte färdas i bil brukar kallas oskyddade trafikanter. De oskyddade trafikanternas andel bland de omkomna minskade snabbt när personbilen kom in som allt viktigare färdmedel på 1960-talet. De oskyddade trafikanternas andel var så låg som 30 % runt år 2000. Sedan dess har andelen oskyddade trafikanter ökat snabbt och är nu nära 50 % (Figur 2).

Figur 2: Andel oskyddade trafikanter bland de omkomna. Procent, åren 1960–2016.

Få barn omkommer

Av dem som omkom i vägtrafiken under 2016 var en knapp fjärdedel 0–24 år, en fjärdedel 25–44 år, en fjärdedel 45–64 år och en dryg fjärdedel 65 år och äldre (Figur 3). Under 2016 omkom sex barn 0–14 år och sex barn 15–17 år.

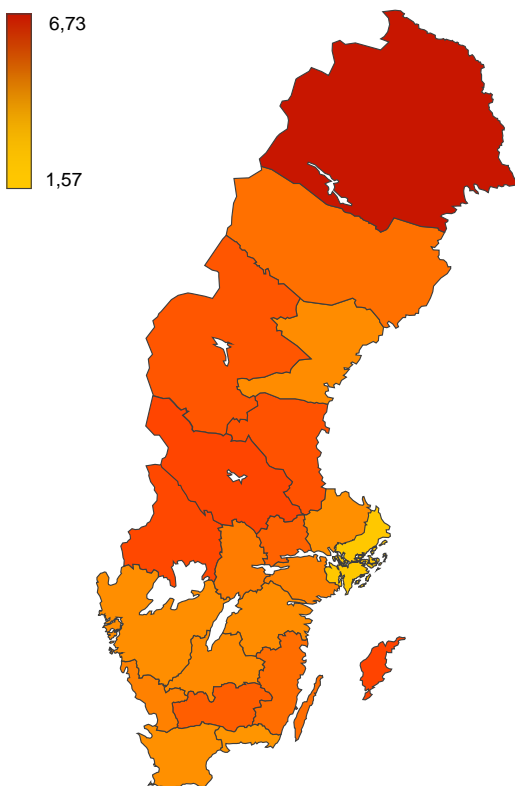
Figur 3: Antal omkomna i vägtrafiken i olika åldersgrupper. År 2016.

Risk att omkomma i trafiken kan beräknas som antal omkomna i en åldersgrupp, i förhållande till befolkningen i samma ålder. Risken att omkomma beräknad på detta sätt är högst bland unga vuxna (18–24 år) och bland de äldsta (75+ år). Risken är allra lägst för barn 0–14 år.

Stora regionala skillnader

Under 2016 skedde 243 olyckor med dödlig utgång. I varje olycka omkom mellan en och fem personer.

I hela landet omkom under 2016 ungefär 2,7 personer per 100 000 invånare, med de lägsta dödstalen i Stockholms och Uppsala län (båda 1,1 omkomna per 100 000 invånare) och de högsta dödstalen i Norrbottens och Gotlands län (9,6 respektive 12,1). För alla tre storstadsläner har respektive huvudkommun Stockholm, Malmö och Göteborg lägre antal omkomna per capita än länet som helhet. De senaste 10 åren har i genomsnitt antal omkomna per invånare varit högst i nordliga län och lägst i Mälardalen och södra Sverige (Figur 4).

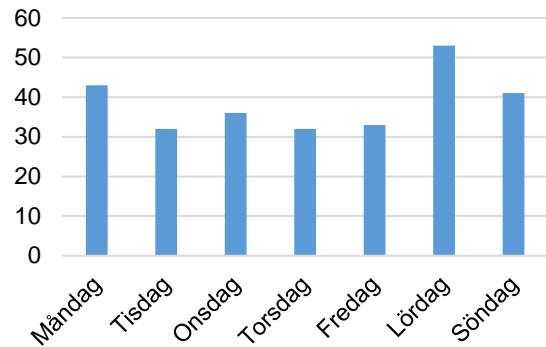
Figur 4: Antal omkomna per 100 000 invånare. Genomsnitt per län, åren 2007 – 2016.

Fler omkommer på sommaren

Bland de omkomna i vägtrafiken omkommer flest på sommaren (juni–september). Av dem som omkom under 2016 omkom 43 % under sommaren, 25 % under vintern (december–mars) och således 32 % under vår och höst (april–maj samt oktober–november).

Vad gäller de olika veckodagarna så omkom under 2016 flest efter en olycka på en lördag (Figur 5). Ungefär hälften av de omkomna i vägtrafikolyckor

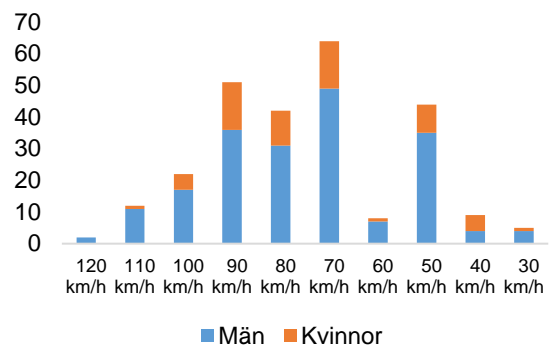
är med om en olycka under en helg (fredag – söndag).

Figur 5: Antal omkomna per veckodag för olyckan. År 2016.

Få omkommer på motorvägar

Av de 270 omkomna under 2016 omkom en majoritet (185 personer eller 69 %) i olyckor utanför tätbebyggt område. Vanligaste hastighetsgränsen på olycksvägen var 70 km/h. Det är mycket få som omkommer på vägar med de högsta hastigheterna, som motorvägar och motortrafikleder (Figur 6). De flesta omkommer i olyckor som sker i dagsljus och/eller på torra vägar.

Figur 6: Antal omkomna per hastighetsgräns på olycksvägen. Per kön, året 2016.

Singelolyckor vanliga

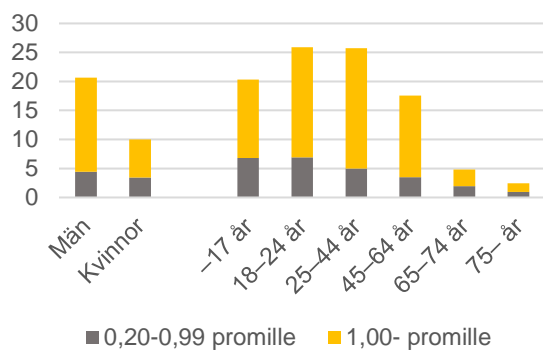
Av de 270 personerna som omkom under 2016 omkom 104 personer (38 %) i singelolyckor. Vanligaste singelolyckan var med personbil (58 omkomna) följt av motorcykel singel (22 omkomna). Sju personer omkom i singelolycka med cykel under 2016.

Den typ av olycka där flest personer omkom var personbil singel (58 personer) följt av kollision mellan två personbilar (41 omkomna) och mellan personbil – lastbil (32 omkomna). Vanligaste olyckorna därefter var personbil – fotgängare (30 omkomna) och MC singel (22 omkomna)

Rattfylleri ett stort problem

Det är förbjudet att framföra motorfordon om man är rattfull. Gränsen för rattfylleri är 0,2 promille alkohol i blodet och för grovt rattfylleri 1,0 promille.² Under 2016 omkom 152 förare av motorfordon och av dem var åtminstone 33 förare (22 %) rattfulla eller grovt rattfulla.³

Totalt under tioårsperioden 2007 – 2016 har i genomsnitt 19 % av de omkomna förarna varit rattfulla eller grovt rattfulla, 21 % av männen och 10 % av kvinnorna. Rattfylleri är vanligast bland 18–44-åringar (Figur 7).

Figur 7: Andel av omkomna förare som är rattfulla eller grovt rattfulla. Procent, totalt åren 2007–2016.

Mer information

Du hittar tabellerna med den officiella statistiken, tidigare års tabeller och beskrivande rapporter samt kvalitetsdeklaration för statistiken här www.trafa.se/vagtrafikskador

Publiceringsdatum: 2017-04-26

Kontakt:

Maria Melkersson
Telefon: 010 – 414 42 16
E-post: maria.melkersson@trafa.se

Sara Bertsson
Telefon: 010 – 414 42 07
E-post: sara.berntsson@trafa.se

² Enligt Trafikbrottslagen (SFS 1951:649)

³ Observera att de andelar som visas i figuren är en underskattning av alkoholhalt hos omkomna förare, eftersom vissa kan ha vårdats flera dygn innan de avled och alkoholen mättes.

Sverige det säkraste landet inom EU

Inom hela EU (EU-28) omkom under 2016 ungefär 25 500 personer i vägtrafiken.⁴ Om vi mäter trafiksäkerhet i antal omkomna per miljon invånare, ligger Sverige på första plats i EU-28. Efter Sverige, med 27 omkomna per miljon invånare, följer Storbritannien (28), Nederländerna (33) samt Danmark och Spanien (båda 37). I Norden har de olika länderna turats om att ha lägst dödstal mätt i antal omkomna per invånare. Under 2015 låg Norge lägst och 2014 hade Norge och Sverige samma antal omkomna per invånare.⁵

Det finns ett mål inom EU att för hela unionen ska antalet omkomna i vägtrafikolyckor halveras mellan åren 2010 och 2020. EU-kommissionen påpekar att dödstalen glädjande nog minskade 2016 efter några års stagnation. Ändå kan det bli svårt att nå målet till 2020 och mer av trafiksäkerhetsåtgärder behövs, på både nationell och lokal nivå.⁶

⁴ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-674_en.htm

⁵ Se *Vägtrafikskador 2016*, Tabell 7.3.

⁶ Se föregående fotnot